

गुराँस राजपत्र

गुराँस गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड: १०

संख्या: ५२

मिति: २०८३/०६/०२

भाग: २

गुराँस गाउँपालिकाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको कार्यविधि सर्वसाधारणको जानकारीका लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

**धार्मिकस्थल तथा मठमन्दिर निर्माण, सञ्चालन, संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यविधि,
२०८३**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी गुराँस गाउँपालिकाले धार्मिकस्थल तथा मठमन्दिर निर्माण, सञ्चालन, संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८३ जारी गरेको छ ।

गुराँस गाउँपालिका

धार्मिकस्थल तथा मठमन्दिर निर्माण, सञ्चालन, संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८३

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति: २०८३/०५/२४

प्रमाणीकरण मिति: २०८३/०६/०२

प्रस्तावना:

नेपालको संविधानको अनुसूची-८ बमोजिम स्थानीय तहलाई प्राप्त अधिकार, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ बमोजिम भाषा, संस्कृति, धार्मिक तथा सांस्कृतिक सम्पदाको संरक्षण, प्रवर्द्धन र व्यवस्थापन सम्बन्धी दायित्वलाई ध्यानमा राख्दै;

गुराँस गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका परापूर्वकालदेखिका पौराणिक, ऐतिहासिक, धार्मिक तथा सांस्कृतिक महत्त्वका मठ, मन्दिर, गुम्बा, चैत्य, धाम, शक्तिपीठ तथा धार्मिक स्थलहरूको संरक्षण, संवर्द्धन र व्यवस्थित निर्माण गर्न आवश्यक भएकोले;

सार्वजनिक तथा सरकारी जमिनको अनधिकृत अतिक्रमण रोक्दै धार्मिक स्थल निर्माणमा पारदर्शिता, गुणस्तरीयता, वातावरणीय सन्तुलन र जवाफदेहिता सुनिश्चित गर्न अपरिहार्य भएकोले;

धार्मिक क्षेत्रमा आउने भक्तजन तथा तीर्थयात्रीका लागि खानेपानी, शौचालय, विश्रामस्थल, सुरक्षा, सरसफाइ र पहुँचमार्ग जस्ता न्यूनतम भौतिक पूर्वाधारको व्यवस्थित सञ्चालन तथा व्यवस्थापन गर्न आवश्यक भएकोले;

गुराँस गाउँपालिकाको गाउँ कार्यपालिकाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी यो "धार्मिकस्थल तथा मठमन्दिर निर्माण, सञ्चालन, संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८३" बनाइ लागू गरेको छ।

परिच्छेद-१: प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

(१) यस कार्यविधिको नाम "गुराँस गाउँपालिका धार्मिकस्थल तथा मठमन्दिर निर्माण, सञ्चालन, संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८३" रहनेछ।

(२) यो कार्यविधि गाउँ कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भई राजपत्रमा प्रकाशन भएको मितिदेखि लागू हुनेछ।

२. परिभाषा:

विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,—

(क) "गाउँपालिका" भन्नाले गुराँस गाउँपालिका मान्नुपर्छ।

(ख) "कार्यपालिका" भन्नाले गुराँस गाउँपालिकाको गाउँ कार्यपालिका सम्झनुपर्छ।

(ग) "वडा समिति" भन्नाले गुराँस गाउँपालिकाको सम्बन्धित वडा समिति मान्नुपर्छ।

(घ) "धार्मिकस्थल तथा मठमन्दिर" भन्नाले गाउँपालिकाभित्र रहेका सर्वसाधारणको आस्थाको केन्द्रका रूपमा रहेका मठ, मन्दिर, गुम्बा, चैत्य, आश्रम, कुण्ड, शक्तिपीठ, यज्ञशाला, वा अन्य कुनै धार्मिक संरचना सम्झनुपर्छ।

(ङ) "व्यवस्थापन समिति" भन्नाले परिच्छेद-५ बमोजिम गठित धार्मिकस्थल/मठमन्दिर व्यवस्थापन तथा सञ्चालन समिति मान्नुपर्छ।

(च) "सम्पदा" भन्नाले धार्मिक स्थलसँग जोडिएका पुरातात्विक, ऐतिहासिक, सांस्कृतिक सम्पत्ति, जग्गाजमिन, गरगहना र दान-दक्षिणा सम्झनुपर्छ।

३. उद्देश्य:

(क) गाउँपालिकाभित्रका धार्मिक तथा सांस्कृतिक स्थलहरूको पहिचान, अभिलेखीकरण, संरक्षण र व्यवस्थित विकास गर्नु।

(ख) सार्वजनिक, सरकारी वा वन क्षेत्रको जग्गामा मनपरी रूपमा धार्मिक संरचना निर्माण गर्ने कार्यलाई निरुत्साहित गरी योजनाबद्ध निर्माणको मापदण्ड तोक्नु।

(ग) धार्मिक पर्यटनको प्रवर्द्धन गरी स्थानीय तहमा आर्थिक तथा सामाजिक रूपान्तरणमा योगदान पुऱ्याउनु।

(घ) धार्मिक स्थलमा प्राप्त हुने दान, चन्द्रा, भेटी तथा अन्य आयस्रोतको पारदर्शिता र सुशासन कायम गर्नु।

परिच्छेद-२: धार्मिकस्थल तथा मठमन्दिर निर्माणको मापदण्ड र स्वीकृति प्रक्रिया

४. पूर्वाधार निर्माण सम्बन्धी पूर्वसर्तहरू:

(१) कुनै पनि धार्मिक स्थल वा मठमन्दिर निर्माण गर्दा सम्बन्धित जग्गाको लालपूर्जा (गाउँपालिका, समिति वा सार्वजनिक/गुठीको नाममा) अनिवार्य हुनुपर्नेछ। निजी वा विवादित जग्गामा गाउँपालिकाको बजेटबाट निर्माण गर्न पाइने छैन।

(२) निजी जमिनमा मठमन्दिर निर्माण गरी सार्वजनिक रूपमा सञ्चालन गर्ने भएमा उक्त जग्गा धार्मिक समितिको नाममा दर्ता/हस्तान्तरण भइसकेको हुनुपर्नेछ।

(३) सार्वजनिक, सरकारी वा सामुदायिक वनको जग्गामा निर्माण गर्नुपरेमा सम्बन्धित निकाय (डिभिजन वन कार्यालय/नेपाल सरकार) बाट नियमानुसार भोगाधिकार वा सहमति प्राप्त भएको हुनुपर्नेछ।

५. नक्सा पास तथा इन्जिनियरिङ मापदण्ड:

(१) गाउँपालिकाको प्राविधिक/इन्जिनियरिङ शाखाबाट अनिवार्य रूपमा नक्सा स्वीकृत (Design & Master Plan Pass) गराएर मात्र निर्माण कार्य सुरु गर्नुपर्नेछ।

(२) संरचना निर्माण गर्दा मौलिक नेपाली, पहाडी तथा कर्णाली प्रदेशको परम्परागत वास्तुकला (Architectural Style) लाई प्राथमिकता दिइनेछ।

(३) भूकम्प प्रतिरोधी संरचना, प्राकृतिक उज्यालो र हावा आउने-जाने (Ventilation) उपयुक्त व्यवस्था हुनुपर्नेछ।

(४) नयाँ निर्माण हुने मन्दिर/धार्मिक स्थलमा अनिवार्य रूपमा अपाङ्गता-मैत्री र ज्येष्ठ नागरिक-मैत्री Ramp/पहुँचमार्ग निर्माण गर्नुपर्नेछ।

६. स्थान छनौट र वातावरणीय ध्यान:

(१) धार्मिक स्थल निर्माण गर्दा जैविक विविधता, वातावरणीय सन्तुलन र वन-जङ्गललाई असर नपर्ने गरी छनौट गर्नुपर्नेछ।

(२) पहिरो, बाढी वा भौगर्भिक रूपमा जोखिमपूर्ण क्षेत्रमा मन्दिर वा पूर्वाधार निर्माण गर्न पाइने छैन।

परिच्छेद-३: न्यूनतम आवश्यक पूर्वाधार र मापदण्ड

७. भौतिक पूर्वाधार सम्बन्धी मापदण्ड:

गाउँपालिका वा अन्य निकायको अनुदानमा निर्माण हुने वा स्तरोन्नति हुने धार्मिक स्थलहरूमा देहाय बमोजिमका पूर्वाधारहरू अनिवार्य रूपमा क्रमशः निर्माण गर्दै लगिनेछः

१) विश्रामस्थल तथा धर्मशाला:

- भक्तजन तथा तीर्थयात्रीहरूका लागि मौसम अनुकूल (घाम, पानी र हावाहुरीबाट जोगाउने) सुरक्षित विश्रामस्थल।
- टाढाबाट आउने तीर्थयात्रीका लागि कम्तीमा बस्न र रात बिताउन सकिने आधारभूत सुविधायुक्त स्थान।

२) खानेपानी व्यवस्थापन:

- नियमित स्वच्छ पिउने पानीको पहुँचका लागि वाटर फिल्टर, ट्याङ्की र धाराको व्यवस्था।
- पूजाआजा तथा हातधुने/सफाइका लागि छुट्टै बहु-धाराको व्यवस्था।

३) शौचालय निर्माण:

- महिला र पुरुषका लागि पूर्ण रूपमा छुट्टाछुट्टै आधुनिक र सफा शौचालय इकाइ।
- कम्तीमा १ वटा अपाङ्गता-मैत्री शौचालय र वातावरणमैत्री सेप्टी ट्याङ्की (Septic Tank)।

४) सरसफाइ तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन:

- कुहिने (फूल, पात, अक्षता) र नकुहिने (प्लास्टिक, काँच, धूपका बट्टा) फोहोरका लागि छुट्टाछुट्टै फोहोरदानी (Dustbin)।
- जैविक फोहोरलाई धार्मिक स्थल परिसरभित्रै कम्पोस्ट मल बनाउने खाडल (Compost Pit) को व्यवस्था।

५) सुरक्षा तथा बत्तीको व्यवस्था:

- मन्दिर परिसर, प्रवेशद्वार र शौचालय जाने बाटोमा २४ सै घण्टा उज्यालोका लागि सोलर स्ट्रिट लाइट वा विद्युत बत्ती।
- मुख्य मन्दिर, दानपेटी र पुरातात्विक वस्तुको सुरक्षाका लागि सिसीक्यामेरा (CCTV) तथा मजबुत घेराबारा (Compound Wall/Fencing)।

परिच्छेद-४: दर्ता, सूचीकरण तथा अभिलेखीकरण

८. धार्मिक स्थलको सूचीकरण र दर्ता:

(१) गुराँस गाउँपालिकाभित्र रहेका सम्पूर्ण पुराना तथा नयाँ मठमन्दिर, गुम्बा र धार्मिक स्थलहरू कार्यविधि लागू भएको ६ महिनाभित्र वडा कार्यालय मार्फत गाउँपालिकामा सूचीकृत/दर्ता हुनुपर्नेछ।

(२) दर्ताका लागि देहायका कागजातहरू संलग्न गरी अनुसूची-१ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन दिनुपर्नेछ:

(क) सम्बन्धित वडा समितिको सिफारिस।

(ख) धार्मिक स्थल रहेको जग्गाको स्वामित्व खुल्ने प्रमाण।

(ग) व्यवस्थापन समितिको गठन सम्बन्धी बैठकको निर्णय।

(घ) स्थलको संक्षिप्त परिचय, ऐतिहासिकता र हालको भौतिक अवस्थाको विवरण।

९. अभिलेख व्यवस्थापन:

गाउँपालिकाले अनुसूची २ बमोजिम सबै दर्ता भएका धार्मिक स्थलहरूको नाम, स्थान, जग्गाको क्षेत्रफल, ऐतिहासिक महत्त्व, गरगहना, जिन्सी तथा भौतिक सम्पत्तिको डिजिटल तथा भौतिक लगत/अभिलेख (Inventory Register) अद्यावधिक राख्नेछ।

परिच्छेद-५: संस्थागत संरचना र व्यवस्थापन समिति

१०. धार्मिकस्थल/मठमन्दिर व्यवस्थापन समितिको गठन:

प्रत्येक धार्मिक स्थलको सञ्चालन, रेखदेख, विकास र संरक्षणका लागि सर्वसाधारण तथा सरोकारवालाहरूको भेलाबाट ७ देखि ११ सदस्यीय "धार्मिकस्थल/मठमन्दिर व्यवस्थापन समिति" गठन गरिनेछ:

क्र.सं.	पद	चयन प्रक्रिया / विवरण
१	अध्यक्ष	स्थानीय समाजसेवी, धार्मिक व्यक्तित्व वा लब्धप्रतिष्ठित व्यक्तिहरू मध्येबाट चयन
२	उपाध्यक्ष	स्थानीय समुदायका प्रतिनिधि (महिला अनिवार्य)
३	सचिव	स्थानीय बुद्धिजीवी वा युवा प्रतिनिधि
४	कोषाध्यक्ष	स्थानीय महिला/आमा समूह वा समुदायका पारदर्शी व्यक्ति
५-१०	सदस्यहरू	स्थानीय टोल विकास संस्था, पुजारी/पुजारी प्रतिनिधि, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्ति र स्थानीयवासी (कम्तीमा ३३% महिला अनिवार्य)
११	आमन्त्रित सदस्य	सम्बन्धित वडाको वडाध्यक्ष वा निजले तोकेको वडा सदस्य

११. समितिको कार्यकाल:

व्यवस्थापन समितिको कार्यकाल ३ (तीन) वर्षको हुनेछ। साधारण सभाबाट सन्तोषजनक काम नगरेको ठहरिएमा वा दुई तिहाइ बहुमतले अविश्वासको प्रस्ताव पारित गरेमा पदावधि समाप्त हुनु अगावै समिति विघटन गरी नयाँ समिति गठन गर्न सकिनेछ।

१२. समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:

- (१) धार्मिक स्थलको दैनिक पूजाआजा, सरसफाइ र शान्ति-सुरक्षा कायम गर्ने।
- (२) गाउँपालिका, प्रदेश, संघ वा दाताहरूबाट प्राप्त बजेट तथा अनुदानको पारदर्शी कार्यान्वयन गर्ने।
- (३) धार्मिक मेला, पर्व तथा विशेष पूजाआजाको व्यवस्थित सञ्चालन र ट्रफिक/भिडभाड व्यवस्थापन गर्ने।

- (४) धार्मिक स्थलको नाममा रहेका जग्गा, भवन, गरगहना र अन्य सम्पत्तिको संरक्षण र अभिलेख राख्ने।
- (५) वार्षिक रूपमा भए-गरेका आय-व्ययको सामाजिक परीक्षण (Social Audit) गर्ने र वडा/गाउँपालिकामा प्रतिवेदन पेश गर्ने।

परिच्छेद-६: आर्थिक स्रोत, बजेट तथा कोष सञ्चालन

१३. धार्मिक स्थल विकास कोष:

प्रत्येक धार्मिक स्थलको नाममा एक "धार्मिक स्थल विकास कोष" रहनेछ। उक्त कोषमा देहाय बमोजिमका रकमहरू जम्मा हुनेछन्:

- (क) गाउँपालिका, प्रदेश तथा संघबाट प्राप्त स्वीकृत बजेट तथा अनुदान।
- (ख) दान, दक्षिणा, भेटी र चन्दाबाट प्राप्त रकम।
- (ग) धार्मिक स्थलको स्वामित्वमा रहेको सम्पत्ति वा भौतिक संरचना भाडामा दिएबापत प्राप्त आय।
- (घ) धार्मिक मेला तथा महोत्सव सञ्चालनबाट प्राप्त आम्दानी।

१४. बैंक खाता सञ्चालन र पारदर्शिता:

- (१) समितिको नाममा कुनै "क" वा "ख" वर्गको स्थानीय बैंकमा खाता खोल्नेछ।
- (२) बैंक खाताको सञ्चालन अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्ष मध्ये कम्तीमा दुई जना (अध्यक्ष अनिवार्य र कोषाध्यक्ष वा सचिव मध्ये एक जना) को संयुक्त दस्तखतबाट हुनेछ।
- (३) दानपेटी (Donation Box) खोल्दा समिति, वडा प्रतिनिधि र स्थानीय प्रहरी/भद्रभलाच्चीको रोहवरमा खोली आम्दानी बाँध्नुपर्नेछ।
- (४) रु. १०,००० भन्दा बढीको खर्च गर्दा अनिवार्य रूपमा समितिको निर्णय र नियमानुसारको बिल/भरपाई हुनुपर्नेछ।

१५. लेखापरीक्षण:

- (१) समितिले आय-व्ययको स्रेस्ता लेखा प्रणाली बमोजिम राख्नुपर्नेछ।
- (२) प्रत्येक आर्थिक वर्ष समाप्त भएको दुई महिनाभित्र मान्यता प्राप्त लेखापरीक्षक (Registered Auditor) वा गाउँपालिकाको आन्तरिक लेखापरीक्षकबाट अनिवार्य लेखापरीक्षण (Audit) गराउनुपर्नेछ।

परिच्छेद-७: आचारसंहिता, अनुगमन तथा कारबाही

१६. धार्मिक स्थलभित्र पालना गर्नुपर्ने आचारसंहिता:

- (१) धार्मिक स्थल परिसरभित्र मद्यपान, धुम्रपान, जुवातास र असामाजिक क्रियाकलाप गर्न पूर्ण रूपमा निषेध गरिनेछ।
- (२) बलि प्रथा हुने स्थानमा सरसफाइ र फोहोर व्यवस्थापनको विशेष मापदण्ड पालना गर्नुपर्नेछ।
- (३) प्लास्टिकजन्य सामग्री, प्लास्टिकका झोला र बोतलको प्रयोगलाई मन्दिर परिसरभित्र निषेध वा नियन्त्रण गरिनेछ।

१७. अनुगमन तथा मूल्याङ्कन:

- (१) गाउँपालिका उपाध्यक्षको संयोजकत्वमा रहेको योजना अनुगमन समितिले धार्मिक स्थल निर्माण, बजेट खर्च र भौतिक पूर्वाधारको नियमित अनुगमन गर्नेछ।
- (२) वडा समितिले आफ्नो क्षेत्रभित्रका धार्मिक स्थलहरूको सरसफाइ, सञ्चालन र सुरक्षाको चौमासिक अनुगमन गर्नेछ।

१८. कारबाही र सजाय:

- (१) धार्मिक स्थलको नाममा प्राप्त बजेट, दान, भेटी वा सम्पत्ति हिनामिना वा दुरुपयोग गरेमा प्रचलित कानून (भ्रष्टाचार निवारण ऐन तथा मुलुकी अपराध संहिता) बमोजिम कारबाही गरी असुल उपर गरिनेछ।
- (२) स्वीकृत मापदण्ड र नक्सा विपरीत निर्माण गरिएका संरचना गाउँपालिकाले हटाउन वा अनुदान रोक्का गर्न सक्नेछ।

परिच्छेद-८: विविध

१९. विवाद समाधान:

धार्मिक स्थल सञ्चालन, सिमाना वा समिति गठनका विषयमा कुनै विवाद उत्पन्न भएमा सम्बन्धित वडा समितिको न्यायिक समन्वय/पहलमा समाधान गरिनेछ। सो स्थानमा समाधान नभएमा गाउँपालिकाको न्यायिक समिति वा कार्यपालिकाको निर्णय अन्तिम हुनेछ।

२०. बाधा अड्काउ फुकाउने:

यस कार्यविधिको कार्यान्वयनका क्रममा कुनै अस्पष्टता वा बाधा अड्काउ परेमा गाउँ कार्यपालिकाले गरेको निर्णय अन्तिम र सर्वमान्य हुनेछ।

२१. संशोधन:

यस कार्यविधिमा कुनै परिमार्जन वा संशोधन गर्नुपरेमा गाउँ कार्यपालिकाको साधारण बहुमतको निर्णयद्वारा संशोधन गर्न सकिनेछ।

अनुसूची-१

(दफा ८ को उपदफा (२) सँग सम्बन्धित)

धार्मिक स्थल तथा मठमन्दिर सूचीकरण तथा दर्ताका लागि निवेदनको ढाँचा

मिति: २०८३/..../....

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू,

गुराँस गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

रानीमत्ता, दैलेख ।

(मार्फत: वडा कार्यालय, वडा नं., गुराँस गाउँपालिका)

विषय: धार्मिक स्थल/मठमन्दिर सूचीकरण तथा दर्ता सम्बन्धमा।

महोदय,

गुराँस गाउँपालिकाको "धार्मिकस्थल तथा मठमन्दिर निर्माण, सञ्चालन, संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८३" को दफा ८ बमोजिम यस वडामा अवस्थित देहाय बमोजिमको धार्मिक स्थल/मठमन्दिरलाई गाउँपालिकाको आधिकारिक अभिलेखमा सूचीकृत तथा दर्ता गरी पाउन आवश्यक विवरण र कागजातहरू संलग्न राखी यो निवेदन पेश गरेका छौं।

१. धार्मिक स्थल/मठमन्दिरको सामान्य विवरण:

- धार्मिक स्थलको नाम:
- स्थान/ठेगाना: गुराँस गाउँपालिका, वडा नं., (टोल/गाउँ):
- धार्मिक स्थलको प्रकार: (मन्दिर / गुम्बा / चैत्य / धाम / शक्तिपीठ / कुण्ड / आश्रम / अन्य)
- मुख्य देवता/आराध्यदेव:
- स्थापना मिति/ऐतिहासिकता (अनुमानित):

२. जग्गा तथा भौतिक सम्पत्तिको विवरण:

- जग्गा रहेको कित्ता नं.: क्षेत्रफल:
- जग्गाको स्वामित्व: (गुठी / सार्वजनिक / गाउँपालिका / निजी / अन्य)

• **भौतिक संरचनाहरू:**

- मुख्य मन्दिर/भवन: (छ/छैन)
- धर्मशाला/प्रतीक्षालय: (छ/छैन)
- खानेपानी सुविधा: (छ/छैन)
- शौचालय सुविधा: (छ/छैन)

३. व्यवस्थापन समितिको विवरण:

- व्यवस्थापन समितिको नाम:
- गठन भएको मिति: २०...../...../.....
- पदाधिकारीहरूको विवरण:

क्र.सं.	पद	नाम, थर	सम्पर्क नम्बर	ठेगाना
१	अध्यक्ष			
२	उपाध्यक्ष			
३	सचिव			
४	कोषाध्यक्ष			
५	सदस्यहरु			

४. संलग्न कागजातहरू:

१. वडा कार्यालयको सिफारिस पत्र (अनिवार्य)
२. जग्गाको स्वामित्व खुल्ने प्रमाण (लालपूर्जा/भोगाधिकार/सहमति पत्र)
३. व्यवस्थापन समिति गठन सम्बन्धी आमभेलारबैठकको निर्णयको प्रतिलिपि
४. धार्मिक स्थलको हालको भौतिक अवस्था देखिने फोटोहरू
५. अध्यक्ष तथा सचिवको नागरिकताको प्रतिलिपि

माथि उल्लेखित सम्पूर्ण विवरण सत्य र तथ्य छ। झुट्टा ठहरे कानुन बमोजिम सहनेछौं।

निवेदकका तर्फबाट:

अध्यक्षको दस्तखत:

नाम, थर:

सम्पर्क नं.:

समितिको छाप:

(वडा कार्यालयको सिफारिस)

श्री गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, गुराँस गाउँपालिका।

उपरोक्त विवरण बमोजिमको "....." धार्मिक स्थल यस वडामा अवस्थित रहेको र सोको दर्ता/सूचीकरणका लागि पेश गरिएका कागजातहरू नियमानुसार मनासिव देखिएकोले धार्मिकस्थल तथा मठमन्दिर निर्माण, सञ्चालन, संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८३ बमोजिम सूचीकरण तथा दर्ता गरिदिनुहुन सिफारिस साथ अनुरोध गरिन्छ।

वडाध्यक्ष/वडा सचिवको दस्तखत:

नाम:

मिति: २०८३/..../....

कार्यालयको छाप:

अनुसूची-२

(दफा ९ सँग सम्बन्धित)

धार्मिक स्थल तथा मठमन्दिर अभिलेखीकरण/लगत पुस्तिकाको ढाँचा

गुराँस गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

रानीमत्ता, दैलेख, कर्णाली प्रदेश

१. धार्मिक स्थलको पहिचान तथा सामान्य विवरण:

- दर्ता/सूचीकरण नम्बर: दर्ता मिति: २०८३/....
- धार्मिक स्थलको नाम:
- ठेगाना: गुराँस गाउँपालिका, वडा नं., टोल/गाउँ:
- धार्मिक सम्प्रदाय/प्रकार: (हिन्दू/बौद्ध/अन्य)
- मुख्य देव/देवी वा धार्मिक महत्त्व:
- ऐतिहासिक/पुरातात्विक पृष्ठभूमि:

२. जग्गा तथा स्वामित्व सम्बन्धी विवरण:

- जग्गाको स्वामित्व: (गाउँपालिका/गुठी/सार्वजनिक/निजी दर्ता)
- कित्ता नम्बर: कुल क्षेत्रफल:
- जग्गाको चौधन्दी (चारकिल्ला):
 - पूर्व: पश्चिम:
 - उत्तर: दक्षिण:

३. भौतिक संरचना तथा पूर्वाधारको अवस्था:

क्र.सं.	पूर्वाधार/संरचना	प्रकार/ढाँचा	हालको अवस्था	कैफियत
१	मुख्य मन्दिर/भवन	(पक्की/कच्ची/शिखर शैली/अन्य)	(राम्रो/मर्मत चाहिने)	
२	धर्मशाला/विश्रामस्थल			
३	खानेपानी सुविधा	(धारा/ट्याङ्की/फिल्टर)		

४	शौचालय	(महिला/पुरुष/अपाङ्गता-मैत्री)		
५	घेराबारा/कम्पाउण्ड पर्खाल	(तारबार/पक्की पर्खाल)		
६	उज्यालो/बिजुली	(सोलर/विद्युत)		

४. जिन्सी, गरगहना तथा पुरातात्विक सम्पत्तिको विवरण:

क्र.सं.	सामग्री/वस्तुको नाम	विवरण/धातु (सुन/चाँदी/तामा/ढलोट/काठ/अन्य)	परिमाण/तौल	अनुमानित मूल्य (रु.)	कैफियत
१	मूर्तिहरू				
२	घण्ट/पूजाका भाँडाकुँडा				
३	गहना/छत्र				
४	पुराना अभिलेख/ताम्रपत्र				

५. सञ्चालन तथा व्यवस्थापन समिति सम्बन्धी विवरण:

- हालको व्यवस्थापन समितिको नाम:
- समिति गठन मिति: २०...../...../..... कार्यकाल समाप्ती मिति: २०...../...../.....
- अध्यक्षको नाम: सम्पर्क नं.:
- सचिवको नाम: सम्पर्क नं.:
- पुजारी/गुरु/स्याहारकर्ताको नाम:

६. अभिलेख अद्यावधिक गर्ने अधिकारी:

प्रविष्टि गर्ने कर्मचारीको दस्तखत:	प्रमाणित गर्ने अधिकारी (प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत/वडाध्यक्ष):
नाम, थर:	दस्तखत:
पद:	नाम:
कार्यालय/शाखा:	मिति: २०८३/..../....
कार्यालयको छाप:	

अनुसूची-३

(दफा ८ को उपदफा (१) सँग सम्बन्धित)

गुराँस गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

रानीमत्ता, दैलेख, कर्णाली प्रदेश

धार्मिक स्थल तथा मठमन्दिर दर्ता/सूचीकरण प्रमाण-पत्र

दर्ता नं.:

दर्ता मिति: २०८३/..../....

यस गुराँस गाउँपालिकाको "धार्मिकस्थल तथा मठमन्दिर निर्माण, सञ्चालन, संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८३" को दफा ८ बमोजिम देहाय बमोजिमको धार्मिक स्थल/मठमन्दिरलाई गाउँपालिकाको आधिकारिक अभिलेखमा दर्ता/सूचीकरण गरी यो प्रमाण-पत्र प्रदान गरिएको छ।

धार्मिक स्थलको विवरण:

- धार्मिक स्थल/मठमन्दिरको नाम:
- स्थान/ठेगाना: गुराँस गाउँपालिका, वडा नं., (टोल/क्षेत्र):
- धार्मिक सम्प्रदाय/प्रकार:
- मुख्य देव/देवी वा धार्मिक महत्त्व:
- जग्गाको कित्ता नं.: क्षेत्रफल:
- जग्गाको स्वामित्व:
- व्यवस्थापन समितिको नाम:
- समिति अध्यक्षको नाम:

शर्तहरू:

१. प्रचलित कार्यविधि, २०८३ मा तोकिएका नियम, मापदण्ड तथा आचारसंहिताको पूर्ण पालना गर्नुपर्नेछ।
२. धार्मिक स्थलको नाममा प्राप्त अनुदान, दान तथा भेटीको आम्दानी-खर्च पारदर्शी रूपमा राखी वार्षिक लेखापरीक्षण गराउनुपर्नेछ।

३. मन्दिर परिसरको वातावरण, सरसफाइ, शान्ति-सुरक्षा तथा धार्मिक सम्पदाको संरक्षण गर्ने दायित्व व्यवस्थापन समितिको हुनेछ।

प्रमाणित गर्ने अधिकारी:

.....

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

गुराँस गाउँपालिका

(कार्यालयको छाप)

आज्ञाले,

ओम प्रकाश देवकोटा

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत